
EVEREST

1476

tamadres.com

ADALET AĞAOĞLU

1929'da, Ankara'nın Nallihan ilçesinde doğdu. Ortaöğrenimini Ankara Kız Lisesi'nde tamamladı. Ankara Üniversitesi DTC Fakültesi'nin Fransız Dili ve Edebiyatı Bölümünü bitirdi (1950). Açılan bir sınavla Ankara Radyosu'na girdi. Kuruluşundan sonra TRT'de çeşitli görevlerde bulundu (1951-1970). TRT Radyo Dairesi Başkanlığı'ndan, kurumun özerkliğine el konulması sonucu istifa etti. Öğrencilik yıllarında başladığı yazarlığı 1970'ten sonra başka hiçbir işle paylaşmadan sürdürdü. Radyo ve sahne oyunlarını romanları, öykü, anı, deneme kitapları ve günlükleri izledi. Bu çalışmalarında toplumumuzdaki değişim ve dönüşümlere duyarlı yaklaşımlarıyla dikkat çekti. Değişimler konusunda edebiyatın yapısal durumu bakımından da arayışçı davranarak, kendine özgü anlatım biçimleri geliştirdi. Evlilik öncesi soyadı Sümer'dir.

Oyun: *Bir Piyas Yazalım* (1953, oynanmış, basılmamış); *Yaşamak* (1955-1956, radyo oyunu, yayınlanmamış, basılmamış); *Evcilik Oyunu* (1964); *Tombala* (1967); *Çatıdaki Çatlak ve Sınırlarda* (1969, iki oyun); *Üç Oyun: Bir Kabramanın Ölümü, Çıkış, Kozalar* (1973); *Kendini Yazan Şarkı* (1976); *Çok Uzak Fazla Yakın* (1991); *Duvar Öyküsü* (1992); "Fikrimin İnce Gülü" –Oyun (1996); *Radyo Oyunları: Çağımızın Tellah* (2011).

Roman: *Dar Zamanlar Üçlemesi: Ölmeye Yatmak* (1973); "Fikrimin İnce Gülü" (1976); *Bir Dügün Gecesi* (1979); *Yazsonu* (1980); *Üç Beş Kişi* (1984); *Hayr...* (1987); *Rub Üşümesi* (1991, Oda romanı); *ROMANTİK Bir Viyana Yazı* (1993); *Dert Dinleme Uzmanı* (2014).

Öykü: *Yüksek Gerilim* (1974); *Sessizliğin İlk Sesi* (1978); *Hadi Gidelim* (1982); *Hayati Savunma Biçimleri* (1997).

Anı-Anlatı: *Göç Temizliği* (1985, Anı-roman); *Gece Hayatım* (Rüya-kâbus anlatıları, 1991), *Damla Damla Günler I-II, III* (2007); *Duvarların Dışında* (dokümanter, 2013).

Deneme: *Geçerken* (1986); *Karşılaşmalar* (1993); *Başka Karşılaşmalar* (1996); *ÖYLE Kargaşada BÖYLE Karşılaşmalar* (2002); *Yeni Karşılaşmalar* (2011).

Seçmeler: *Adalet AĞaoğlu, "Okurunun Yazarı"*, Hazırlayan: Sefa Kaplan (1993, 2006).

Nehir Söyleşi: *Adalet AĞaoğlu kitabı, Sen Türkiye'nin En Güzel Kazasının*, Feridun Andaç (2001).

Mektup: *Mektuplaşmalar -Adalet AĞaoğlu ile Memet Baydur arasında mektuplaşmalar-* (2005).

Yayına Hazırlama: *Güner Sümer Toplu Eserleri I-II Cilt* (1983). Ayrıca basılı olan ve olmayan çevirileri vardır.

Ödülleri: *Üç Oyun*, 1974 Türk Dil Kurumu Tiyatro Ödülü; *Yüksek Gerilim*, 1975 Sait Faik Hikâye Armağanı; *Bir Dügün Gecesi*, 1979 Sedat Simavi Vakfı Edebiyat Ödülü, 1980 Orhan Kemal Roman Armağanı, 1980 Madaralı Roman Ödülü; *Çok Uzak-Fazla Yakın*, 1992 Türkiye İş Bankası Edebiyat Büyük Ödülü (Tiyatro); *ROMANTİK Bir Viyana Yazı*, 1997 Aydın Doğan Vakfı Roman Ödülü. 1995, Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat (Edebiyat) Büyük Ödülü. YKY, Afife Jale Tiyatro Ödülü, 2014.

Unvanlar: TÜYAP Onur Yazarı (1994), Eskişehir, Anadolu Üniversitesi Fahri Doktora Unvanı (1998), ABD OSU (Ohio State University, Humane Letters) Edebiyat Fahri Doktora Unvanı (1998).

Sempozyum: "Adalet AĞaoğlu 85 Yaşında Sempozyumu" (Everest Yayınları-Bilgi Üniversitesi, 2014).

ADALET AĞAOĞLU

**DAMLA DAMLA
GÜNLER
III
(1984-1989)**

§

Yayın No 1476
Türkçe Edebiyat 552

Damla Damla Günler III
Adalet Ağaoğlu

Yayına hazırlayan: Didem Ünal Biçicioğlu
Kapak tasarımı: Beste Doğan
Sayfa tasarımı: Zülal Bakacak

© 2015, Adalet Ağaoğlu
© 2015, bu kitabın tüm yayın hakları
Everest Yayınları'na aittir.
Bu yapıtın yayın hakkı Adalet Ağaoğlu'nun temsilcisi
Telif Hakları ONK Ajans Ltd. Şti.'den devralınmıştır.

1. Basım: Aralık 2015

ISBN: 978 - 605 - 141 - 950 - 3
Sertifika no: 10905

Baskı ve cilt: MeliŒa Matbaacılık
Matbaa sertifika no: 12088
Çiftelhavuzlar Yolu Acar Sanayi Sitesi, No: 8
BayrampaŒa/İstanbul
Tel: (0212) 674 97 23 Faks: (0212) 674 97 29

EVEREST YAYINLARI

Alemdar Mahallesi Ticarethane Sokak No: 15 34110
Fatih-İstanbul
Tel: (212) 513 34 20-21 Faks: (212) 512 33 76
e-posta: info@everestyayinlari.com
www.everestyayinlari.com
www.twitter.com/everestkitap
www.facebook.com/everestyayinlari
www.instagram.com/everestyayinlari

Everest, Alfa Yayınları'nın tescilli markasıdır.

*“Her yazar ötekini geçmiŕe itip,
onun oradaki durumuna acımak ister.”**

Elias Canetti, *İnsanın Sılası*

* Yazarın 1942-1979 notlarından seçmeler, Çeviren: Ahmet Cemal, İyi Ŗeyler Yayıncılık, 1996

DAMLA DAMLA

Günler

III

(1984-1989)

tamadres.com

Yeniköy ve Büyükdere Günleri

*Köyün Yenisinden
Derenin Büyüğüne*

9 Kasım 1983, Perşembe

Avrupa Boğazı'nın iki köy iskelesi arasındaki mekik dokumalarım bitmek üzere. Taşınmaya bir türlü hazır olamamış evin içine değil, dışına bakarak yeni coğrafyama alışma talimi yapmaktayım. Yeniköy'den artakalan sarı defterin son sayfalarına bir yandan iç dökerken, Sarıyer'in Büyükdere'sine ayrılmış defterle de el sıkışmaktayım. Oysa bu gece de Yeniköy'de uyunuyor. Taşıyıcılarla yarına söz kesildi. Buraya sabah erken geldim. İki saatten fazla geciken Kerem Usta'ya bağırıp çağırdım; perdeciyeye sadece bağırıp. İstekleri üstüne dörtlü Sarıyer çarşısına gidip geldim. İhtiyaçları: boya, tel, çivi, fırça, perde makarası. Perdeciyeye bari makaralarını kendi getirseydi! Börekçileriyle çocukluk, ilköğrenlik Sarıyer'lerini hatırlatan çarşıda makara bulunamadı. Yatak odası içiyle dışıyla komşuların gözaltında. (Gözaltı der demez 12 Mart sonrası romanıyla Çetin düştü aklıma. Çetin Altan. *Büyük Gözaltı*.) Beynim özgürlük falan diye çın çın öterken de buyur 12 Eylül'lere! Aradan üç yıl geçti ama "unutmayın beni!" buyrukları yetmedi, bitmedi...

Sarıyer dönüşümde arsız bir yağmur. Kıyı caddesi ve çıkmaz Bülbül Sokak sel altında. Üstüm başım ıpslak... Perdeler asılamadı. Kerem Usta'm da: "Boyanın ilk katı daha kurumamış, beklemeli; artık yarına," deyip sakin sakin çıktı gitti. Turgut Özal ruhu yavaş yavaş her köşeye sinmede... Şu Yeniköy yapsatçısı tarafından dolandırıldığımızdan beri her şey ters gidiyor. Belki de kaçak inşaatçının yüzünü görüp içimizi boşaltamadığımız için bize öyle geliyor...

(...) Gece

Kerem Usta'ya bağırmamdan hiç hoşnut değilim. Buraya, Yeniköy'e dönmeden önce evine telefon ettim; kızı çıktı. Babasından özür dilediğimi söyledim. Yeni yerin bir iyiliği telefonuyla satılmış olması. Evet, döngeri Yeniköy'deyim. Ben döndükten az sonra, Halim de bürodan döndü. Son zamanların en ferahlatıcı haberi. *Güner Sümer, Toplu Eserleri I* çıkmış. Sağ olsun Ferit, Halim'e göndermiş; bana çok ince, içime dokunan bir mektubu eşliğinde. Duygulandım, ağladım; mektubu saklayacağım. Büyükdere defterimin arasına koydum. Yarın taşınırken bir yere sıkışıp kalmasın da... Kitap güzel olmuş. Kapağı nefis! Güner sağ olsaydı, severdi herhalde.

10 Kasım 1983, Cuma

Kerem Usta, Abidin Usta, Arman Usta, Ercan, Fiğen, Faruk ve Yunus; Murat, Hasan, Hüseyin, Davut, İsmail Ustalar; Nazire, Fahire, Fikriye Hanımlar; Bülent Bey, Cavit Bey, Ahmet Bey'ler, ayrıca da pırıl pırıl şık arabasıyla gelip giden 'Alamancı'larımızdan muslukçuluk uzmanı 'Avrupa Kemal' Efendi'miz, beyaz eşya bayii. Her birinin bir altındaki, bir üstündeki yardımcıları: gizli işsizlik.

Yeni eve yerleşiyoruz. Elbirliğiyle Atatürk'ün ölüm günü selamına durduk durmadık derken, üst üste iki kez Tuzcuoğlu eşya taşıyıcıları kadrosuyla buluştuk. Terliyorlar. Su istiyorlar. Halim önceden almayı düşün(düğüm) su bidonuyla Kocataş içme suyundan taşıdı. İTÜ'den meslektaşları patron Nafiz Yürekli'nin mühendisi işçileşti: Milletimizle bütünleşmekteyiz de, köşeyi dönmeçiler sınıfından tüpgazcılık krallığının afrası tafrası, aradaki mesafeyi açtıkça açmakta. Çıkmaz Sokak'tayız. Adıyla ve sanıyla... Sokağın çocukları da, kapıcınıninkiler dahil, krallığın kutsal buyruklarına amade! Gönülden bağlı militanlar!.. Ustalar, çıraklar akın akın gelip gitmekte. Bu kadar çok çalışana rağmen o kadar ağır yürüyen işler, o kadar çabuk akıp giden zaman ve... vee...

O kadar da hızla artan ödemeler... Yatak odası perdeleri asıldı. Yarın Büyükdere'de yatabileceğimizi umuyoruz. Ustalardan birinin yaptığını öteki bozmakta. Bakalım... Devletçilik güme gitti, özelsilik de becerilemeyecek gibi: Yahu, yarını nişanlamış bir plan-projeniz yokken niye darbelyorsunuz cumhuriyet meyvesi meclisimizi? Görün işte; silah gücüyle yıkmak kolay, ama yerine daha iyisini yapmak zor; çünkü darbe çok pahalı; hesapsız kitapsız özgürlük gibi... Orgeneralli falan bir düğünü romanımıza sokarken peşine yüzbaşından bir yazarın takılıvereceği aklının köşesinden geçmedi.

Ya, gör işte: Eski kitabın yeni toplanması kararı. Beni savcı masasına gönderen omuzları demirliilere alkış tutan sivilinden kadın-erkek yazarlardan sözümona soldan aydınlar...

Ertesi gün

Taşındık. Yataklar yapıldı; gerisi öylece durmakta: Büyüklü küçüklü kitap kolileri. Hepsini ilerde çalışma odam olacak olan odaya yığdık. Bitkiniz. Generallerimiz ısmarlama senatolarıyla

iyice güçlü-kuvvetli! Buna “peki” demiş millete de bu layık. Aziz Nesin Bey, canımın içi, yorulmaz yurttaşımız, demokrasi ve düşünce özgürlüğü peşinde yüz yazarçizeri bir arada koşturayım diye diye, hastalandı işte... En ince damarlarıma kadar çaresizlik duygusunun istilası altındayım.

Kasım

Baştabya’da, II. No.’lu askeri mahkemede ‘Barış Davası’nın karar duruşması. Gidip geldik. Ankara’dayken Uğur Kökten’le yazışıyordum. Buraya gelir gelmez de bir kere konuşabildim. İstanbul’a göçtüğümüzü biliyor. Kimler göçmedi ki?.. Üniversitelere asker eli konması; atılanlar, terk etmek zorunda bırakılanlar... Darbe ısmarlaması YÖK. Aydınlanmanın yüksek rütbelisi, rütbenin asıp kesmesi!

Hepimiz ‘ekmek kapısı’ İstanbul’da birikmekteyiz, ama burada Ankara’daki gibi değiliz. Orda kimin nerde olduğunu bilirdik; burda, Anadolu göçmenleri gibi, ‘ortak’ bir mahallemiz de yok; herkes bir yanda ve içine kapalı. Suskunluk... Suskunluk. Mahkeme kapılarında ‘yasal buluşmalar’ olabiliyor, olursa... Toplumun okuryazarlarının barış isteği yüzünden suçlanması. Tutukluluk. 11 aydır, karar duruşması beklenmekte. Baştabya’da duruşmayı beklerken tutabildiğim notlara bakıyorum.

Şöyle: Barış Derneği üyelerinin buralarda böyle, tutuklu olarak yargılanması, yüzkarası, isyan ettirici bir durum! Bir süredir ortalıkta sanıkların tutuksuz yargılanacakları haberi dolaştığı için, burda, biz ziyaretçiler, aileler çoluk çocuk, hepimiz şimdi başlayacak karar duruşmasında sevinç dolu bir bekleyiş içindeyiz. Ne de olsa, denmekte, artık seçimler yapıldı, ısmarlama mıs-marlamaya bir senato ve nerdeyse yüksek sesle tek başıma ‘Hayır’ oyu kullandığım yeni anayasa!.. Darbeye toplumun yüzde 90’dan